

Faktaark

En forbedret pleje- og behandlingsindsats skal nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt mennesker med demens med 50 procent frem mod år 2025

I den Nationale Demenshandlingsplan 2025 blev der blandt andet sat et nationalt mål om at halvere forbruget af antipsykotika hos borgere med demens frem mod 2025. Målet om at halvere forbruget er baseret på tal fra 2014, hvor ca. 20 pct. af borgere med demens indløste mindst én recept på antipsykotika.

Relevante initiativer der skal understøtte nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin til mennesker med demens

Med aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023 blev der afsat i alt 244,4 mio. kr. til en opfølgning på demenshandlingsplanen, hvoraf flere initiativer er målrettet nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin til mennesker med demens. Det gælder bl.a.:

- Monitorerings- og læringsindsatser til nedbringelse af forbruget af antipsykotisk medicin til mennesker med demens samt læringsindsatser ift. smertelindring (4 mio. kr.).
- Udbredelse af "I sikre hænder", hvor Dansk Selskab for Patientsikkerhed rådgiver og oplærer medarbejdere i kommunerne i systematiserede arbejdsgange så eksempelvis medicinfejl minimeres (16 mio. kr.).
- Pulje til praksisnært kompetenceløft til nedbringelse af antipsykotisk medicin (24 mio. kr.).
- Videreførelse af demensrejsehold med særligt fokus på reduktion af forbruget af antipsykotisk medicin til mennesker med demens (20 mio. kr.).

Derudover blev der med aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025 afsat 7,5 mio. kr. til sundhedsmyndighedernes arbejde med at understøtte regionerne og almen praksis med at nedbringe overforbrug af medicin og undgå uhensigtsmæssigt behandling med medicin.

Med satspuljeaftalen for sundhedsområdet for 2016 blev der desuden aftalt en gradvis udrulning af en landsdækkende ordning med faste læger på plejecentre. Der blev afsat 100 mio. kr. i perioden 2016-2019 til den gradvise indfasning af ordningen.

Efterfølgende blev der i maj 2016 indgået en aftale mellem Praktiserende Lægers Organisation (PLO), staten, Danske Regioner og KL, hvor parterne forpligter sig til at understøtte, at ordningen bliver landsdækkende og kommer til at omfatte samtlige plejecentre i løbet af den 4-årige indfasningsperiode. Med aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-,

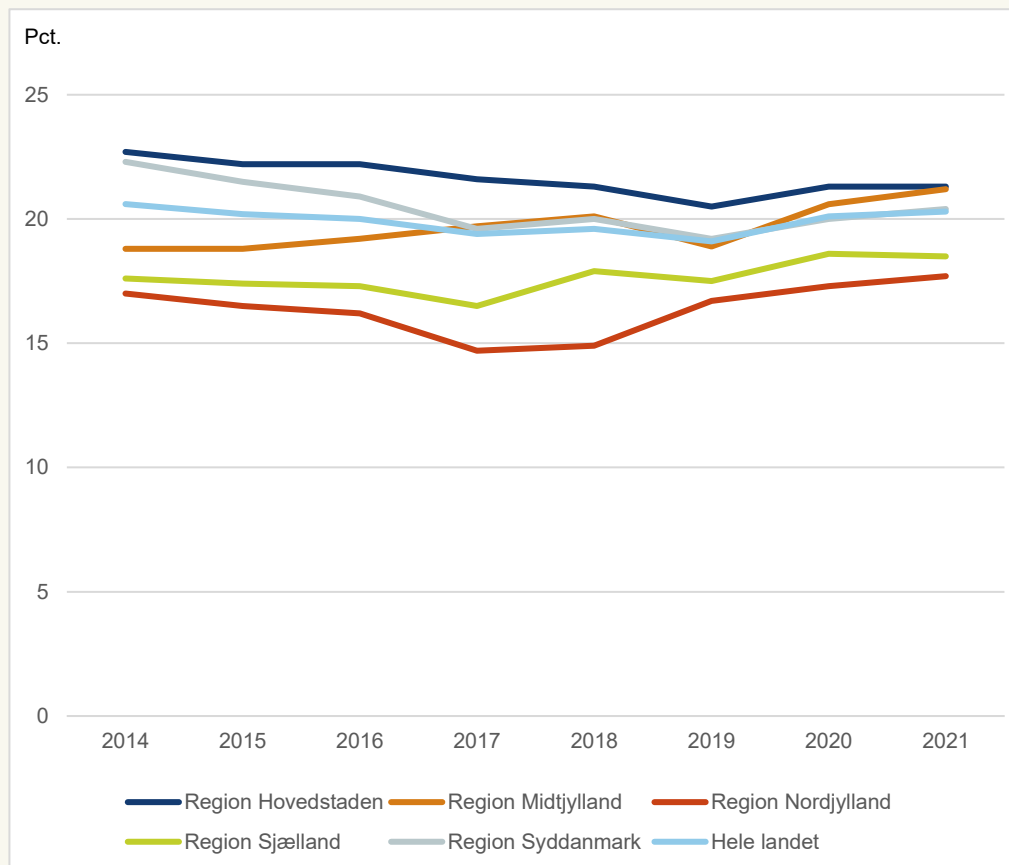
sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for 2020-2023 er der afsat i alt 20 mio. kr. til 2021 til fortsat at understøtte, at kommunerne kan honorere de faste læger på plejecentre til at yde sundhedsfaglig rådgivning til personalet. Det gælder både kommuner, der har indført ordningen på plejecentre i kommunen og allerede har gjort gode erfaringer med initiativet og kommuner, der endnu ikke er helt i mål.

Med overenskomstaftalen om almen praksis fra den 22. juni 2021 vil den midlertidige ordning med faste læger på plejehjem gøres til en permanent del af overenskomsten. Det er ambitionen, at alle plejehjem så vidt muligt skal have en fast læge tilknyttet. For at øge dækningen til over 80 pct. ved udgangen af 2024 forpligter parterne sig til aktivt at arbejde for at få ordningen udbredt.

Figur 1 nedenfor viser udviklingen i andelen af borgere med demens på 65 år eller derover med mindst én receptindløsning på antipsykotika fordelt på regioner i perioden 2014-2021.

Figur 1

Andel borgere med demens på 65 år eller derover med mindst én receptindløsning på antipsykotika fordelt på regioner, 2014-2021.

Kilde: Lægemiddelstatistikregisteret, Register for Udvalgte Kroniske Sygdomme og svære psykiske lidelser (RUKS) og CPR-registeret, Sundhedsdatastyrelsen.

Anm: Resultaterne vedrørende andel ældre borgere med demens med receptindløsning på antipsykotika er indikator for det tredje mål i den Nationale Demenshandlingsplan 2025 om 50 pct. nedbringelse af forbruget.

Antipsykotika er afgrænset til ATC-gruppe N05A (antipsykotika), undtagen lithium (ATC-kode N05AN). Borgere med demens er pr. 1. januar i opgørelsesåret, og omfatter personer, der enten er registeret med demens som aktions- eller bidiagnose på et hospital og/eller har indløst recept på lægemidler mod demens. Bemærk, at opgørelsen ikke omfatter borgere med demens, hvis de udelukkende har fået stillet demensdiagnosen uden for et offentligt hospital og ikke har købt lægemidler mod demens. Derudover indgår personer ikke, hvis de udelukkende har fået antipsykotika under indlæggelse på hospital.

20,3 pct. af borgere med demens på 65 år eller derover (ældre) i hele landet har indløst mindst én recept på antipsykotika i 2021, jf. figur 1. Figuren viser, at andelen af mennesker med demens på 65 år eller derover, som har indløst mindst én recept på antipsykotisk medicin, har ligget stabilt omkring ca. 20 pct. siden 2014 bortset fra et mindre fald til 19 pct. i perioden 2017-2019, dog afløst af en mindre stigning til 20,3 pct. i perioden 2019-2021.

Figuren viser også, at der er forholdsvis store regionale forskelle på andelen af mennesker med demens, som har udløst mindst én recept på antipsykotisk medicin. I Region Hovedstaden og Region Midtjylland har ca. 21 pct. af ældre borgere med demens på 65 år eller derover indløst mindst én recept på antipsykotika i 2021. Det er den højeste andel sammenlignet med de øvrige regioner (ca. 17-20 pct.), jf. figur 1. Region Nordjylland har den laveste andel, svarende til 17,7 pct. i 2021.